

Magyar Agrár- és élettudományi Egyetem

Neveléstudományi Intézet

Gyógypedagógiai Tanszék

A biblioterápia hatása a beilleszkedési-, tanulási-, és magatartási nehézséggel küzdő gyermekekre

Muka Mónika

Gyógypedagógia alapképzési szak, levelező tagozat

Neveléstudományi Intézet

Belső témavezető: Dr. Vörös Klára Ilona, egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Anyanyelvi és Gyermek kultúra Tanszék

Külső témavezető:

Forráselemzésen alapuló szakdolgozatomban ismertetem, hogy az Információs Kor milyen negatív befolyást gyakorol elementáris képességeinkre, úgy, mint a kommunikációs képesség, az alkalmazkodóképesség, a képzetalkotás képessége, a kompetens interperszonális képesség, az impulzív késztetéseinket kontrolláló képesség, tehát a társadalmi változások ezen aspektusa egészében kihatással van teljes kognitív és affektív működésünkre. Az említett meggyengült képességek azonban az oktatási intézményekben elért sikerekhez elengedhetetlenek, ezért tekintetbe kell vennünk, hogy az oktatási rendszer még nem követte le ezeket a társadalmi változásokat, valamint a digitális bennszülöttek eltérő képességstruktúráját, így szinte törvényszerű, hogy egyre emelkedik a tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek száma. A tanulási nehézségek kölcsönhatásban állnak a magatartási nehézségekkel – az egyik lehet eredendő oka a másiknak, s fordítva -, a magatartási nehézség ugyanakkor beilleszkedési problémákat vonhat maga után. Bemutatom a beilleszkedési-, tanulási-, és magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek körét a törvényi szabályozás értelmében, illetve megvizsgálom a nehézségek lehetséges kiváltó okait, amelyeket a későbbiekben összevetek a biblioterápia hasznáival. Ennek során arra a felismerésre jutottam, hogy a szakdolgozatomban ismertetett okok többségére a biblioterápia célirányos megoldást nyújthat. Ilyen például a biztonságérzet hiánya is, ugyanis a biblioterápiás csoportok egyik jellemző célkitűzése a biztonságos atmoszféra megteremtése, miközben ennek hiánya magatartási problémákhoz vezethet. Ezt követően ismertetem a biblioterápia fogalmát, a történetek funkcióit. Igyekeztem meggyőző állításokkal alátámasztani a biblioterápia létjogosultságát napjainkra vonatkoztatva,

majd bemutatom a fejlesztő biblioterápia digitalizációs korhoz adaptált változatát, a fejlesztő e-biblioterápiát. Rálátást nyújtok ugyanakkor a biblioterápiában rejlő lehetséges veszélyekre, amire kiváló példát szolgáltat a XVIII. században pszichológiai terminusba is bevett Werther-effektus. Miután kutatási eredmények ismertetésével igyekeztem bizonyítani, hogy a biblioterápiát méltán nevezik „terápiának”, a kutatási eredményeket öt terápiás történet elemzésével egészítettem ki, melyekben bemutatom az adott történetek várható hatását a befogadóra, illetve ismertetem az ajánlott célcsoport jellemzőit, a történetben szereplő szimbólumok és metaforák jelentését, valamint a közvetített üzenetet. Szakdolgozatom végén levontam a következtetéseket, melyeket a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek eredendő problémáinak a biblioterápia jótékony hatásaival történő összevetésből származtattam, kiegészítve a hatásvizsgálatok eredményeivel. Ebből arra a megállapításra jutottam, hogy az egymásnak ellentmondó eredményeket bemutató hatásvizsgálati tanulmányok okán hipotézisemet tudományosan csak empirikus kísérlet elvégzésével igazolhatom, ugyanis ameddig megkérdőjelezhető a biblioterápia hatásmechanizmusa, addig a beilleszkedési-, tanulási-, és magatartászavaros gyermekekre kifejtett jótékony hatásai sem igazolhatók, melyeket elméleti szempontból tárgyaltam.